

Rajasthan Public Service Commission - 2016

Ques: 150
Time: 3 Hours

Paper : Sanskrit-I

Ques # :1

ऋग्वेदस्य प्रथममण्डलस्य प्रथमसूक्तस्य देवः कः अस्ति -

- 1) अग्निः |
- 2) वरुणः |
- 3) इन्द्रः |
- 4) विष्णुः |

ऋग्वेदस्य प्रथममण्डलस्य प्रथमसूक्तस्य देवः कः अस्ति -

- 1) अग्निः |
- 2) वरुणः |
- 3) इन्द्रः |
- 4) विष्णुः |

Ques # :2

अग्निरस्ति -

- 1) पृथिवीस्थानीयः|
- 2) द्युस्थानीयः |
- 3) अन्तरिक्षस्थानीयः |
- 4) स्वःस्थानीयः |

अग्निरस्ति -

- 1) पृथिवीस्थानीयः|
- 2) द्युस्थानीयः |
- 3) अन्तरिक्षस्थानीयः |
- 4) स्वःस्थानीयः |

Ques # :3

वेदेषु त्र्यम्बकरूपेण कः देवः स्तुतः ?

- 1) वरुणः |
- 2) रुद्रः |
- 3) इन्द्रः |
- 4) सोमः |

वेदेषु त्र्यम्बकरूपेण कः देवः स्तुतः ?

- 1) वरुणः |
- 2) रुद्रः |
- 3) इन्द्रः |
- 4) सोमः |

Ques # :4

' यविष्ठः ' कस्य विशेषणम् ?

- 1) इन्द्रस्य |
- 2) रुद्रस्य |
- 3) अग्नेः |
- 4) सूर्यस्य |

' यविष्ठः ' कस्य विशेषणम् ?

- 1) इन्द्रस्य |
- 2) रुद्रस्य |
- 3) अग्नेः |
- 4) सूर्यस्य |

Ques # :5

अश्विनौ वृद्धावस्थातः कं मुक्तं कृतवन्तौ ?

- 1) भुज्युं |
- 2) पेदुं |
- 3) अत्रिं |
- 4) च्यवनं |

अश्विनौ वृद्धावस्थातः कं मुक्तं कृतवन्तौ ?

- 1) भुज्युं |
- 2) पेदुं |
- 3) अत्रिं |
- 4) च्यवनं |

Ques # :6

कः वेदः ब्रह्मवेदोऽपि कथ्यते -

- 1) ऋग्वेदः |
- 2) सामवेदः |
- 3) यजुर्वेदः |
- 4) अथर्ववेदः |

कः वेदः ब्रह्मवेदोऽपि कथ्यते -

- 1) ऋग्वेदः |
- 2) सामवेदः |
- 3) यजुर्वेदः |
- 4) अथर्ववेदः |

Ques # :7

वेदेषु सूर्यस्य पत्नी का मता ?

- 1) विश्ववारा |

- 2) घोषा |
- 3) प्रतीची |
- 4) उषा |

वेदेषु सूर्यस्य पत्नी का मता ?

- 1) विश्ववारा |
- 2) घोषा |
- 3) प्रतीची |
- 4) उषा |

Ques # :8

पवमानसुकतेषु कस्य देवस्य प्रामुख्येन वर्णनमस्ति ?

- 1) इन्द्रस्य |
- 2) सोमस्य |
- 3) सवितुः |
- 4) वरुणस्य |

पवमानसुकतेषु कस्य देवस्य प्रामुख्येन वर्णनमस्ति ?

- 1) इन्द्रस्य |
- 2) सोमस्य |
- 3) सवितुः |
- 4) वरुणस्य |

Ques # :9

ऋग्वेदे ' होता ' विशेषणं कस्य देवस्य वर्तते ?

- 1) इन्द्रस्य |
- 2) पुरुषस्य |
- 3) अग्नेः |
- 4) हिरण्यगर्भस्य |

ऋग्वेदे ' होता ' विशेषणं कस्य देवस्य वर्तते ?

- 1) इन्द्रस्य |
- 2) पुरुषस्य |
- 3) अग्नेः |
- 4) हिरण्यगर्भस्य |

Ques # :10

"जातः एव प्रथमो मन्स्वान्देवो" कः अभूत् ?

- 1) इन्द्रः |
- 2) अग्निः |
- 3) प्रजापतिः |
- 4) कालः |

"जातः एव प्रथमो मन्स्वान्देवो" कः अभूत् ?

- 1) इन्द्रः |
- 2) अग्निः |
- 3) प्रजापतिः |
- 4) कालः |

Ques # :11

' सोमपा ' कस्य विशेषणम् अस्ति ?

- 1) विष्णोः |
- 2) इन्द्रस्य |
- 3) रुद्रस्य |
- 4) अग्नेः |

' सोमपा ' कस्य विशेषणम् अस्ति ?

- 1) विष्णोः |
- 2) इन्द्रस्य |
- 3) रुद्रस्य |
- 4) अग्नेः |

Ques # :12

' यस्मान्न ऋते किं च न कर्म क्रियते ' तत् किम् ?

- 1) मनः |
- 2) ज्ञानम् |
- 3) श्रद्धा |
- 4) प्रजापतिः |

' यस्मान्न ऋते किं च न कर्म क्रियते ' तत् किम् ?

- 1) मनः |
- 2) ज्ञानम् |
- 3) श्रद्धा |
- 4) प्रजापतिः |

Ques # :13

' भूतस्य भव्यस्य पत्न्युरुम् ' इत्यस्मिन् मन्त्रांशे भूतस्य भव्यस्य पत्नी का कथिता ?

- 1) पृथिवी |
- 2) श्रद्धा |
- 3) उषा |
- 4) वाक् |

' भूतस्य भव्यस्य पत्न्युरुम् ' इत्यस्मिन् मन्त्रांशे भूतस्य भव्यस्य पत्नी का कथिता ?

- 1) पृथिवी |
- 2) श्रद्धा |
- 3) उषा |

4) वाक् |

Ques # :14

ऋग्वेदानुसारेण वसूनां संगमनी का वर्तते ?

- 1) उषस् |
- 2) अग्निः |
- 3) वाक् |
- 4) श्रद्धा |

ऋग्वेदानुसारेण वसूनां संगमनी का वर्तते ?

- 1) उषस् |
- 2) अग्निः |
- 3) वाक् |
- 4) श्रद्धा |

Ques # :15

कृष्णयजुर्वेदस्य प्रधानसंहिता काऽस्ति -

- 1) आश्वलायनसंहिता |
- 2) तैत्तिरीयसंहिता |
- 3) शांखायनसंहिता |
- 4) वाष्कलसंहिता |

कृष्णयजुर्वेदस्य प्रधानसंहिता काऽस्ति -

- 1) आश्वलायनसंहिता |
- 2) तैत्तिरीयसंहिता |
- 3) शांखायनसंहिता |
- 4) वाष्कलसंहिता |

Ques # :16

शुनःशेषस्य आख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणे अस्ति -

- 1) ऐतरेये |
- 2) आर्षेये |
- 3) षड्विंशे |
- 4) शांखायने |

शुनःशेषस्य आख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणे अस्ति -

- 1) ऐतरेये |
- 2) आर्षेये |
- 3) षड्विंशे |
- 4) शांखायने |

Ques # :17

पृथिवीसूक्ते पृथिवी केन अभिरक्षिता (गुप्ता वा) ?

- 1) अश्विभ्याम् |
- 2) विष्णुना |
- 3) इन्द्रेण |
- 4) देवैः |

पृथिवीसूक्ते पृथिवी केन अभिरक्षिता (गुप्ता वा) ?

- 1) अश्विभ्याम् |
- 2) विष्णुना |
- 3) इन्द्रेण |
- 4) देवैः |

Ques # :18

अथर्ववेदीयं ब्राह्मणमस्ति -

- 1) शतपथम् |
- 2) ताण्ड्यम् |
- 3) गोपथम् |
- 4) जैमिनीयम् |

अथर्ववेदीयं ब्राह्मणमस्ति -

- 1) शतपथम् |
- 2) ताण्ड्यम् |
- 3) गोपथम् |
- 4) जैमिनीयम् |

Ques # :19

' छान्दोग्योपनिषद् ' केन वेदेन सम्बद्धास्ति -

- 1) ऋग्वेदेन |
- 2) यजुर्वेदेन |
- 3) सामवेदेन |
- 4) अथर्ववेदेन |

' छान्दोग्योपनिषद् ' केन वेदेन सम्बद्धास्ति -

- 1) ऋग्वेदेन |
- 2) यजुर्वेदेन |
- 3) सामवेदेन |
- 4) अथर्ववेदेन |

Ques # :20

' सत्यं वद । धर्मं चर । स्वाध्यायान्मा प्रमदः ' कस्या उपनिषदः कथनमस्ति -

- 1) ईशस्य |
- 2) छान्दोग्यस्य |
- 3)

प्रश्नस्य |

4) तैत्तिरीयस्य |

' सत्यं वद । धर्मं चर । स्वाध्यायान्मा प्रमदः ' कस्या उपनिषदः कथनमस्ति -

1) ईशस्य |

2) छान्दोग्यस्य |

3) प्रश्नस्य |

4) तैत्तिरीयस्य |

Ques # :21

' सोऽयमात्मा चतुष्पात् ' इति कस्याः उपनिषदो वाक्यमस्ति -

1) माण्डूक्योपनिषदः |

2) कठोपनिषदः |

3) केनोपनिषदः |

4) प्रश्नोपनिषदः |

' सोऽयमात्मा चतुष्पात् ' इति कस्याः उपनिषदो वाक्यमस्ति -

1) माण्डूक्योपनिषदः |

2) कठोपनिषदः |

3) केनोपनिषदः |

4) प्रश्नोपनिषदः |

Ques # :22

' ब्राह्मणेन षडंगो वेदोऽध्येयो ज्ञेयश्च ' कस्य कथनमस्ति ?

1) पाणिनेः |

2) पतञ्जलेः |

3) वेदव्यासस्य |

4) वाल्मीकेः |

' ब्राह्मणेन षडंगो वेदोऽध्येयो ज्ञेयश्च ' कस्य कथनमस्ति ?

1) पाणिनेः |

2) पतञ्जलेः |

3) वेदव्यासस्य |

4) वाल्मीकेः |

Ques # :23

ऋग्वेदस्य दार्शनिकसूक्तेषु अन्यतमं वर्तते -

1) विष्णुसूक्तम् |

2) इन्द्रसूक्तम् |

3) वरुणसूक्तम् |

4) पुरुषसूक्तम् |

ऋग्वेदस्य दार्शनिकसूक्तेषु अन्यतमं वर्तते -

- 1) विष्णुसूक्तम् |
- 2) इन्द्रसूक्तम् |
- 3) वरुणसूक्तम् |
- 4) पुरुषसूक्तम् |

Ques # :24

स्वरमात्राबलसामानि केन सम्बद्धानि _

- 1) व्याकरणेन |
- 2) शिक्षया |
- 3) छन्दसा |
- 4) निरुक्तेन |

स्वरमात्राबलसामानि केन सम्बद्धानि _

- 1) व्याकरणेन |
- 2) शिक्षया |
- 3) छन्दसा |
- 4) निरुक्तेन |

Ques # :25

छन्दसां विवेचनं कृतवान् :-

- 1) कात्यायनः |
- 2) पिंगलः |
- 3) सायणः |
- 4) दुर्गाचार्यः |

छन्दसां विवेचनं कृतवान् :-

- 1) कात्यायनः |
- 2) पिंगलः |
- 3) सायणः |
- 4) दुर्गाचार्यः |

Ques # :26

ब्राह्मणग्रन्थानां प्रामुख्येन प्रतिपाद्यविषय अस्ति:-

- 1) ब्रह्म-विवेचनम् |
- 2) विधि:विनियोगश्च |
- 3) निषेधः |
- 4) परक्रिया पुराकल्पश्च |

ब्राह्मणग्रन्थानां प्रामुख्येन प्रतिपाद्यविषय अस्ति:-

- 1) ब्रह्म-विवेचनम् |
- 2) विधि:विनियोगश्च |
- 3) निषेधः |
- 4) परक्रिया पुराकल्पश्च |

Ques # :27

परमेश्ठी नाम प्रजापतिः कस्य सूक्तस्य ऋषिरस्ति -

- 1) हिरण्यगर्भस्य |
- 2) नासदीयस्य |
- 3) वाचः |
- 4) उषसः |

परमेश्ठी नाम प्रजापतिः कस्य सूक्तस्य ऋषिरस्ति -

- 1) हिरण्यगर्भस्य |
- 2) नासदीयस्य |
- 3) वाचः |
- 4) उषसः |

Ques # :28

ब्राह्मणग्रन्थानां 'ब्राह्मण' इति नामकरणस्य कारणमस्ति -

- 1) इतिहासविवेचकत्वात् |
- 2) वेदमन्त्राणां व्याख्यापरकत्वात् |
- 3) ब्राह्मणजातीयानां प्रामुख्यात् |
- 4) ब्रह्मज्ञानदर्शनात् |

ब्राह्मणग्रन्थानां 'ब्राह्मण' इति नामकरणस्य कारणमस्ति -

- 1) इतिहासविवेचकत्वात् |
- 2) वेदमन्त्राणां व्याख्यापरकत्वात् |
- 3) ब्राह्मणजातीयानां प्रामुख्यात् |
- 4) ब्रह्मज्ञानदर्शनात् |

Ques # :29

सामवेदस्य पूर्वार्चिकस्य प्रथमकाण्डस्य नाम किम् ?

- 1) पावमानकाण्डम् |
- 2) आग्नेयकाण्डम् |
- 3) ऐन्द्रकाण्डम् |
- 4) आरण्यकाण्डम् |

सामवेदस्य पूर्वार्चिकस्य प्रथमकाण्डस्य नाम किम् ?

- 1) पावमानकाण्डम् |
- 2) आग्नेयकाण्डम् |
- 3) ऐन्द्रकाण्डम् |
- 4) आरण्यकाण्डम् |

Ques # :30

आरण्यकग्रन्थानां एकं विशिष्टं प्रतिपाद्यविषयमस्ति -

- 1) शरीरविद्यायाः महत्त्वम् ।
- 2) प्राणविद्यायाः महत्त्वम् ।
- 3) वनस्पतिविद्यायाः महत्त्वम् ।
- 4) वन्यजीवशास्त्रस्य प्रतिपादनम् ।

आरण्यकग्रन्थानां एकं विशिष्टं प्रतिपाद्यविषयमस्ति -

- 1) शरीरविद्यायाः महत्त्वम् ।
- 2) प्राणविद्यायाः महत्त्वम् ।
- 3) वनस्पतिविद्यायाः महत्त्वम् ।
- 4) वन्यजीवशास्त्रस्य प्रतिपादनम् ।

Ques # :31

कस्य स्तुतिः स्त्रीरूपे लभ्यते -

- 1) अग्नेः ।
- 2) सवितुः ।
- 3) इन्द्रस्य ।
- 4) उषसः ।

कस्य स्तुतिः स्त्रीरूपे लभ्यते -

- 1) अग्नेः ।
- 2) सवितुः ।
- 3) इन्द्रस्य ।
- 4) उषसः ।

Ques # :32

निम्नेषु कस्मिन् सूक्ते दार्शनिकविवेचनमस्ति -

- 1) अग्निसूक्ते ।
- 2) इन्द्रसूक्ते ।
- 3) उषः सूक्ते ।
- 4) नासदीयसूक्ते ।

निम्नेषु कस्मिन् सूक्ते दार्शनिकविवेचनमस्ति -

- 1) अग्निसूक्ते ।
- 2) इन्द्रसूक्ते ।
- 3) उषः सूक्ते ।
- 4) नासदीयसूक्ते ।

Ques # :33

कः वेदं प्राचीनतमं मनुते -

- 1) मैक्समूलरः ।
- 2) वेबरः ।
- 3) दयानन्दसरस्वती ।
- 4) विन्टरनिट्जः ।

कः वेदं प्राचीनतमं मनुते -

- 1) मैक्समूलरः |
- 2) वेबरः |
- 3) दयानन्दसरस्वती |
- 4) विन्टरनिट्जः |

Ques # :34

श्रेय - प्रेययोः विवेचनं विस्तरेण कस्यामुपनिषदि कृतम्?

- 1) ईशोपनिषदि |
- 2) कठोपनिषदि |
- 3) ऐतरेयोपनिषदि |
- 4) तैत्तिरीयोपनिषदि |

श्रेय - प्रेययोः विवेचनं विस्तरेण कस्यामुपनिषदि कृतम्?

- 1) ईशोपनिषदि |
- 2) कठोपनिषदि |
- 3) ऐतरेयोपनिषदि |
- 4) तैत्तिरीयोपनिषदि |

Ques # :35

ब्रह्मविद्यायाः ज्ञानं केषु वैदिकग्रन्थेषु स्पष्टतया लभ्यते?

- 1) वेदसंहितासु |
- 2) दर्शनग्रन्थेषु |
- 3) ब्राह्मणग्रन्थेषु |
- 4) उपनिषत्सु |

ब्रह्मविद्यायाः ज्ञानं केषु वैदिकग्रन्थेषु स्पष्टतया लभ्यते?

- 1) वेदसंहितासु |
- 2) दर्शनग्रन्थेषु |
- 3) ब्राह्मणग्रन्थेषु |
- 4) उपनिषत्सु |

Ques # :36

"सस्यमिव मर्त्यः पच्यते सस्यमिवाजायते पुनः" इति कथयित्वा कठोपनिषदि किं प्रतिपादितम्

- 1) धान्यस्य प्रकृतिः |
- 2) सस्यस्य गुणः |
- 3) शरीरस्य नश्वरता |
- 4) मर्त्यस्य चैतन्यम् |

"सस्यमिव मर्त्यः पच्यते सस्यमिवाजायते पुनः" इति कथयित्वा कठोपनिषदि किं प्रतिपादितम्

- 1) धान्यस्य प्रकृतिः |
- 2)

- सस्यस्य गुणः |
 3) शरीरस्य नश्वरता |
 4) मर्त्यस्य चैतन्यम् |
-

Ques # :37

पाश्चात्यानां मते ऋग्वेदस्य कतमो मण्डलः परवर्ती -

- 1) प्रथमः |
 2) तृतीयः |
 3) चतुर्थः |
 4) अष्टमः |

पाश्चात्यानां मते ऋग्वेदस्य कतमो मण्डलः परवर्ती -

- 1) प्रथमः |
 2) तृतीयः |
 3) चतुर्थः |
 4) अष्टमः |
-

Ques # :38

उपनिषदि कस्य दर्शनस्य प्रमुखतास्ति -

- 1) वेदान्तस्य |
 2) न्यायस्य |
 3) वैशेषिकस्य |
 4) चावार्कस्य |

उपनिषदि कस्य दर्शनस्य प्रमुखतास्ति -

- 1) वेदान्तस्य |
 2) न्यायस्य |
 3) वैशेषिकस्य |
 4) चावार्कस्य |
-

Ques # :39

व्याकरणस्य परिपूरकः अस्ति -

- 1) कल्पः |
 2) निरुक्तम् |
 3) छन्दः |
 4) ज्योतिष् |

व्याकरणस्य परिपूरकः अस्ति -

- 1) कल्पः |
 2) निरुक्तम् |
 3) छन्दः |
 4) ज्योतिष् |
-

Ques # :40

कर्ममार्गस्य महत्त्वं कस्यामुपनिषदि विवेचितम् ?

- 1) तैत्तिरीयोपनिषदि |
- 2) कठोपनिषदि |
- 3) मुण्डकोपनिषदि |
- 4) ईशोपनिषदि |

कर्ममार्गस्य महत्त्वं कस्यामुपनिषदि विवेचितम् ?

- 1) तैत्तिरीयोपनिषदि |
- 2) कठोपनिषदि |
- 3) मुण्डकोपनिषदि |
- 4) ईशोपनिषदि |

Ques # :41

अहं राष्ट्री सङ्गमनी वसूनां' इति पंक्ति कस्मिन् सूक्तेऽस्ति ?

- 1) हिरण्यगर्भे |
- 2) नासदीये |
- 3) वाचि |
- 4) पुरुषे |

अहं राष्ट्री सङ्गमनी वसूनां' इति पंक्ति कस्मिन् सूक्तेऽस्ति ?

- 1) हिरण्यगर्भे |
- 2) नासदीये |
- 3) वाचि |
- 4) पुरुषे |

Ques # :42

शिक्षा' वेदपुरुषस्य किमुच्यते ?

- 1) मुखम् |
- 2) चक्षुः |
- 3) घ्राणम् |
- 4) श्रोत्रम् |

शिक्षा' वेदपुरुषस्य किमुच्यते ?

- 1) मुखम् |
- 2) चक्षुः |
- 3) घ्राणम् |
- 4) श्रोत्रम् |

Ques # :43

स्वाध्यायः वर्तते ?

- 1) ब्रह्मयज्ञः |

- 2) देवयज्ञः ।
- 3) पितृयज्ञः ।
- 4) भूतयज्ञः ।

स्वाध्यायः वर्तते ?

- 1) ब्रह्मयज्ञः ।
- 2) देवयज्ञः ।
- 3) पितृयज्ञः ।
- 4) भूतयज्ञः ।

Ques # :44

वर्णचतुष्टयं कुत्र वर्णितम् -

- 1) अग्निसूक्ते ।
- 2) इन्द्रसूक्ते ।
- 3) शिवसंकल्पसूक्ते ।
- 4) पुरुषसूक्ते ।

वर्णचतुष्टयं कुत्र वर्णितम् -

- 1) अग्निसूक्ते ।
- 2) इन्द्रसूक्ते ।
- 3) शिवसंकल्पसूक्ते ।
- 4) पुरुषसूक्ते ।

Ques # :45

जातवेदस्' पदस्य अर्थोऽस्ति -

- 1) अग्निः ।
- 2) मेघः ।
- 3) जलम् ।
- 4) नदी ।

जातवेदस्' पदस्य अर्थोऽस्ति -

- 1) अग्निः ।
- 2) मेघः ।
- 3) जलम् ।
- 4) नदी ।

Ques # :46

वैदिकछन्दो नास्ति -

- 1) त्रिष्टुभ् ।
- 2) अनुष्टुप् ।
- 3) जगती ।
- 4) आर्या ।

वैदिकछन्दो नास्ति -

- 1) त्रिष्टुभ् |
- 2) अनुष्टुप् |
- 3) जगती |
- 4) आर्या |

Ques # :47

वेतेर्वा स्याद् गतिकर्मणि' कस्य निर्वचनम् ?

- 1) वातायनस्य |
- 2) शाखायाः |
- 3) वीरस्य |
- 4) हस्तस्य |

वेतेर्वा स्याद् गतिकर्मणि' कस्य निर्वचनम् ?

- 1) वातायनस्य |
- 2) शाखायाः |
- 3) वीरस्य |
- 4) हस्तस्य |

Ques # :48

आख्यातं भवति -

- 1) लिंगप्रधानम् |
- 2) वचनप्रधानम् |
- 3) सत्त्वप्रधानम् |
- 4) भावप्रधानम् |

आख्यातं भवति -

- 1) लिंगप्रधानम् |
- 2) वचनप्रधानम् |
- 3) सत्त्वप्रधानम् |
- 4) भावप्रधानम् |

Ques # :49

पृथिवीसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिरस्ति -

- 1) याज्ञवल्क्यः |
- 2) अथर्वा |
- 3) नारायणः |
- 4) प्रजापतिः |

पृथिवीसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिरस्ति -

- 1) याज्ञवल्क्यः |
- 2) अथर्वा |
- 3) नारायणः |

4) प्रजापतिः |

Ques # :50

पुरुषसूक्ते चन्द्रमा उत्पन्नः

- 1) नेत्राभ्याम् |
- 2) प्राणेभ्यः |
- 3) मनसः |
- 4) मुखात् |

पुरुषसूक्ते चन्द्रमा उत्पन्नः

- 1) नेत्राभ्याम् |
- 2) प्राणेभ्यः |
- 3) मनसः |
- 4) मुखात् |

Ques # :51

उपनिषत्सु त्रीणि वराणि को वृणुते -

- 1) नचिकेता |
- 2) वरुणः |
- 3) याज्ञवल्क्यः |
- 4) गार्ग्यः |

उपनिषत्सु त्रीणि वराणि को वृणुते -

- 1) नचिकेता |
- 2) वरुणः |
- 3) याज्ञवल्क्यः |
- 4) गार्ग्यः |

Ques # :52

सत्कार्यवादस्य सिद्धिः कस्मान्न भवति :-

- 1) सदकरणात् |
- 2) उपादानग्रहणात् |
- 3) सर्वसम्भवाभावात् |
- 4) शक्तस्य शक्यकरणात् |

सत्कार्यवादस्य सिद्धिः कस्मान्न भवति :-

- 1) सदकरणात् |
- 2) उपादानग्रहणात् |
- 3) सर्वसम्भवाभावात् |
- 4) शक्तस्य शक्यकरणात् |

Ques # :53

मूलप्रकृतेः (प्रधानस्य वा) गुणमस्ति -

- 1) विवेकित्वम् |
- 2) चेतनत्वम् |
- 3) अप्रसवधर्मित्वम् |
- 4) सामान्यत्वम् |

मूलप्रकृतेः (प्रधानस्य वा) गुणमस्ति -

- 1) विवेकित्वम् |
- 2) चेतनत्वम् |
- 3) अप्रसवधर्मित्वम् |
- 4) सामान्यत्वम् |

Ques # :54

सांख्यदर्शनस्य पुरुषतत्त्वं भवति -

- 1) विषयम् |
- 2) त्रिगुणातीतम् |
- 3) प्रधानम् |
- 4) अविवेकशीलम् |

सांख्यदर्शनस्य पुरुषतत्त्वं भवति -

- 1) विषयम् |
- 2) त्रिगुणातीतम् |
- 3) प्रधानम् |
- 4) अविवेकशीलम् |

Ques # :55

पुरुषोऽस्तीति कस्मात् सिध्यते?

- 1) अहंकारस्य अवस्थानात् |
- 2) कारणकार्यविभागात् |
- 3) अविभागाद् वैश्वरूपस्य |
- 4) भोक्तृभावात् |

पुरुषोऽस्तीति कस्मात् सिध्यते?

- 1) अहंकारस्य अवस्थानात् |
- 2) कारणकार्यविभागात् |
- 3) अविभागाद् वैश्वरूपस्य |
- 4) भोक्तृभावात् |

Ques # :56

महत्तत्त्वस्य (बुद्धेः) आविर्भावः कस्मात् भवति ?

- 1) अहंकारात् |
- 2) मनसः |

- 3) मूलप्रकृतेः ।
- 4) पुरुषात् ।

महत्तत्त्वस्य (बुद्धेः) आविर्भावः कस्मात् भवति ?

- 1) अहंकारात् ।
- 2) मनसः ।
- 3) मूलप्रकृतेः ।
- 4) पुरुषात् ।

Ques # :57

प्रत्ययसर्गस्य कति भेदाः भवन्ति ?

- 1) अष्ट ।
- 2) पञ्चाशद् ।
- 3) चत्वारः ।
- 4) षोडश ।

प्रत्ययसर्गस्य कति भेदाः भवन्ति ?

- 1) अष्ट ।
- 2) पञ्चाशद् ।
- 3) चत्वारः ।
- 4) षोडश ।

Ques # :58

रसतन्मात्रं प्रकृतिरस्ति ?

- 1) आकाशस्य ।
- 2) पृथिव्याः ।
- 3) तेजस्य ।
- 4) जलस्य ।

रसतन्मात्रं प्रकृतिरस्ति ?

- 1) आकाशस्य ।
- 2) पृथिव्याः ।
- 3) तेजस्य ।
- 4) जलस्य ।

Ques # :59

अनुबन्धचतुष्टयप्रकरणे वेदान्तानुसारेण अधिकारी कीदृशः भवेत् ?

- 1) साधनचतुष्टयसम्पन्नः प्रमाता ।
- 2) स्वाध्यायपरायणः ।
- 3) निषिद्धकर्मत्यागपरः ।
- 4) नैष्कर्म्यपरः ।

अनुबन्धचतुष्टयप्रकरणे वेदान्तानुसारेण अधिकारी कीदृशः भवेत् ?

- 1) साधनचतुष्टयसम्पन्नः प्रमाता ।
- 2) स्वाध्यायपरायणः ।
- 3) निषिद्धकर्मत्यागपरः ।
- 4) नैष्कर्म्यपरः ।

Ques # :60

अज्ञानस्य समष्ट्युपाध्युपहितं चैतन्यमस्ति ?

- 1) ईश्वरः ।
- 2) प्राज्ञः ।
- 3) हिरण्यगर्भः ।
- 4) सूत्रात्मा ।

अज्ञानस्य समष्ट्युपाध्युपहितं चैतन्यमस्ति ?

- 1) ईश्वरः ।
- 2) प्राज्ञः ।
- 3) हिरण्यगर्भः ।
- 4) सूत्रात्मा ।

Ques # :61

वेदान्तानुसारेण अध्यारोपः किम् ?

- 1) वस्तुनि अवस्तु आरोपः ।
- 2) अवस्तुनि अवस्तु आरोपः ।
- 3) अवस्तुनि वस्त्वारोपः ।
- 4) वस्तुनि वस्त्वारोपः ।

वेदान्तानुसारेण अध्यारोपः किम् ?

- 1) वस्तुनि अवस्तु आरोपः ।
- 2) अवस्तुनि अवस्तु आरोपः ।
- 3) अवस्तुनि वस्त्वारोपः ।
- 4) वस्तुनि वस्त्वारोपः ।

Ques # :62

वेदान्तानुसारेण अज्ञानमस्ति ?

- 1) अभावरूपम् ।
- 2) त्रिगुणातीतम् ।
- 3) आत्मशक्तिरूपम् ।
- 4) सदसद्भ्यानिर्वचनीयम् ।

वेदान्तानुसारेण अज्ञानमस्ति ?

- 1) अभावरूपम् ।
- 2) त्रिगुणातीतम् ।
- 3) आत्मशक्तिरूपम् ।

4) सदसद्भ्यानिर्वचनीयम् ।

Ques # :63

वेदान्तानुसारेण लिङ्गशरीरस्य अवयवानि कति सन्ति ?

- 1) पञ्च ।
- 2) सप्त ।
- 3) सप्तदश ।
- 4) द्वादश ।

वेदान्तानुसारेण लिङ्गशरीरस्य अवयवानि कति सन्ति ?

- 1) पञ्च ।
- 2) सप्त ।
- 3) सप्तदश ।
- 4) द्वादश ।

Ques # :64

वेदान्तानुसारेण लिङ्गशरीराणि कस्मात् उत्पद्यन्ते :-

- 1) पञ्चमहाभूतेभ्यः ।
- 2) पञ्चतन्मात्राभ्यः ।
- 3) मन-बुद्धि-अहंकारेभ्यः ।
- 4) सूक्ष्मशरीरेभ्यः ।

वेदान्तानुसारेण लिङ्गशरीराणि कस्मात् उत्पद्यन्ते :-

- 1) पञ्चमहाभूतेभ्यः ।
- 2) पञ्चतन्मात्राभ्यः ।
- 3) मन-बुद्धि-अहंकारेभ्यः ।
- 4) सूक्ष्मशरीरेभ्यः ।

Ques # :65

पञ्चीकरणप्रक्रियायां आकाशमहाभूतस्य संरचनायां 'आकाश' तन्मात्रायाः अंशः भवति -

- 1) 1/2
- 2) 1/8
- 3) 1/4
- 4) 1/6

पञ्चीकरणप्रक्रियायां आकाशमहाभूतस्य संरचनायां 'आकाश' तन्मात्रायाः अंशः भवति -

- 1) 1/2
- 2) 1/8
- 3) 1/4
- 4) 1/6

Ques # :66

विवर्तभावस्य उदाहरणमस्ति :-

- 1) दुग्धस्य दधिरूपे परिवर्तनम् ।
- 2)

- रज्जोः सर्परूपेण प्रतीतिः |
 3) शुक्तौ मौक्तिकस्य प्राप्तिः |
 4) मरुस्थले जलस्य प्रतीतिः|

विवर्तभावस्य उदाहरणमस्ति :-

- 1) दुग्धस्य दधिरूपे परिवर्तनम् |
 2) रज्जोः सर्परूपेण प्रतीतिः |
 3) शुक्तौ मौक्तिकस्य प्राप्तिः |
 4) मरुस्थले जलस्य प्रतीतिः|

Ques # :67

क्रियाशक्तिमान् कार्यरूपः कः ?

- 1) विज्ञानमयकोशः |
 2) मनोमयकोशः |
 3) प्राणमयकोशः |
 4) आनन्दमयकोशः |

क्रियाशक्तिमान् कार्यरूपः कः ?

- 1) विज्ञानमयकोशः |
 2) मनोमयकोशः |
 3) प्राणमयकोशः |
 4) आनन्दमयकोशः |

Ques # :68

न्यायशास्त्रानुसारं प्रमाणादिषोडशपदार्थानां तत्त्वज्ञानात् भवति -

- 1) तर्काधिगमः |
 2) व्यवहाराधिगमः |
 3) निःश्रेयसाधिगमः |
 4) प्रेयाधिगमः |

न्यायशास्त्रानुसारं प्रमाणादिषोडशपदार्थानां तत्त्वज्ञानात् भवति -

- 1) तर्काधिगमः |
 2) व्यवहाराधिगमः |
 3) निःश्रेयसाधिगमः |
 4) प्रेयाधिगमः |

Ques # :69

तर्कभाषाकारेण कारणस्य लक्षणं किं प्रदत्तम् ?

- 1) अनन्यथासिद्धनियतपूर्वभावित्वम् |
 2) साधकतमम् |
 3) अन्यथासिद्धनियतपूर्वभावित्वम् |
 4) अन्यथासिद्धनियतपश्चाद्भावित्वम् |

तर्कभाषाकारेण कारणस्य लक्षणं किं प्रदत्तम् ?

- 1) अनन्यथासिद्धनियतपूर्वभावित्वम् ।
- 2) साधकतमम् ।
- 3) अन्यथासिद्धनियतपूर्वभावित्वम् ।
- 4) अन्यथासिद्धनियतपश्चाद्भावित्वम् ।

Ques # :70

पटं प्रति समवायिकारणस्योदाहरणमस्ति -

- 1) तन्तुसंयोगः ।
- 2) तन्तुः ।
- 3) तन्तुरूपम् ।
- 4) तन्तुवायः ।

पटं प्रति समवायिकारणस्योदाहरणमस्ति -

- 1) तन्तुसंयोगः ।
- 2) तन्तुः ।
- 3) तन्तुरूपम् ।
- 4) तन्तुवायः ।

Ques # :71

सविकल्पकप्रत्यक्षं भवति -

- 1) नामजात्यादियोजनारहितम् ।
- 2) नामजात्यादियोजनासहितम् ।
- 3) नामरूपादियोजनारहितम् ।
- 4) विशेषणविशेष्ययोजनारहितम् ।

सविकल्पकप्रत्यक्षं भवति -

- 1) नामजात्यादियोजनारहितम् ।
- 2) नामजात्यादियोजनासहितम् ।
- 3) नामरूपादियोजनारहितम् ।
- 4) विशेषणविशेष्ययोजनारहितम् ।

Ques # :72

न्यायमतानुसारम् अनुमानस्य लक्षणमस्ति -

- 1) लिङ्गपरामर्शः ।
- 2) व्याप्तिः ।
- 3) अनुपलब्धिः ।
- 4) हेतुः ।

न्यायमतानुसारम् अनुमानस्य लक्षणमस्ति -

- 1) लिङ्गपरामर्शः ।
- 2) व्याप्तिः ।

3) अनुपलब्धिः |

4) हेतुः |

Ques # :73

अनुमान प्रकरणे हेत्वाभासाः कतिविधाः भवन्ति (असिद्धविरुद्धादिक्रमेण) -

1) दशविधाः |

2) अष्टविधाः |

3) षड्विधाः |

4) पञ्चविधाः |

अनुमान प्रकरणे हेत्वाभासाः कतिविधाः भवन्ति (असिद्धविरुद्धादिक्रमेण) -

1) दशविधाः |

2) अष्टविधाः |

3) षड्विधाः |

4) पञ्चविधाः |

Ques # :74

प्रमाणेषु उपमितिप्रमाणमस्ति -

1) सादृश्यज्ञानम् |

2) तुलनात्मकं ज्ञानम् |

3) संज्ञासंज्ञिसम्बन्धज्ञानम् |

4) स्मृतिज्ञानम् |

प्रमाणेषु उपमितिप्रमाणमस्ति -

1) सादृश्यज्ञानम् |

2) तुलनात्मकं ज्ञानम् |

3) संज्ञासंज्ञिसम्बन्धज्ञानम् |

4) स्मृतिज्ञानम् |

Ques # :75

आंकाक्षारविरहात् वाक्यं नास्ति?

1) गौरश्वः पुरुषो हस्ति |

2) वह्निना सिंचेत् |

3) गामानय |

4) जलेन सिंचेत् |

आंकाक्षारविरहात् वाक्यं नास्ति?

1) गौरश्वः पुरुषो हस्ति |

2) वह्निना सिंचेत् |

3) गामानय |

4) जलेन सिंचेत् |

Ques # :76

लौगाक्षिभास्करेण कृतं धर्मलक्षणमस्ति -

- 1) वेदप्रतिपाद्यो धर्मः |
- 2) प्रयोजनवान् धर्मः |
- 3) वेदप्रतिपाद्यप्रयोजनवदर्थो धर्मः |
- 4) अर्थो धर्मः |

लौगाक्षिभास्करेण कृतं धर्मलक्षणमस्ति -

- 1) वेदप्रतिपाद्यो धर्मः |
- 2) प्रयोजनवान् धर्मः |
- 3) वेदप्रतिपाद्यप्रयोजनवदर्थो धर्मः |
- 4) अर्थो धर्मः |

Ques # :77

दध्ना जुहोति' इत्यत्र विधिरस्ति ?

- 1) उत्पत्तिविधिः |
- 2) विनियोगविधिः |
- 3) प्रयोगविधिः |
- 4) अधिकारविधिः |

दध्ना जुहोति' इत्यत्र विधिरस्ति ?

- 1) उत्पत्तिविधिः |
- 2) विनियोगविधिः |
- 3) प्रयोगविधिः |
- 4) अधिकारविधिः |

Ques # :78

शाब्दी-भावनायाः कति अंशाः भवन्ति ? (साध्यादिभेदेन):-

- 1) चत्वारः |
- 2) त्रयः |
- 3) पञ्च |
- 4) षट् |

शाब्दी-भावनायाः कति अंशाः भवन्ति ? (साध्यादिभेदेन):-

- 1) चत्वारः |
- 2) त्रयः |
- 3) पञ्च |
- 4) षट् |

Ques # :79

समभिव्याहारो....' किमस्ति?

- 1) श्रुतिः |
- 2)

- वाक्यम् |
 3) लिंगम् |
 4) प्रकरणम् |

समभिव्याहारो....' किमस्ति?

- 1) श्रुतिः |
 2) वाक्यम् |
 3) लिंगम् |
 4) प्रकरणम् |

Ques # :80

आर्थीभावना अस्ति -

- 1) प्रयोजनेच्छा |
 2) प्रयोजनेच्छाजनितक्रिया |
 3) प्रयोजनेच्छाजनितक्रियाविषय |
 4) प्रयोजनेच्छाजनितक्रियाविषयव्यापार; |

आर्थीभावना अस्ति -

- 1) प्रयोजनेच्छा |
 2) प्रयोजनेच्छाजनितक्रिया |
 3) प्रयोजनेच्छाजनितक्रियाविषय |
 4) प्रयोजनेच्छाजनितक्रियाविषयव्यापार; |

Ques # :81

'यजेत स्वर्गकामः' इति वाक्ये आर्थीभावनायाः साध्यत्वेन किम् अन्वेति ?

- 1) यागादिः |
 2) स्वर्गादिफलम् |
 3) प्रयाजाद्यङ्गजातम् |
 4) इतिकर्तव्यता |

'यजेत स्वर्गकामः' इति वाक्ये आर्थीभावनायाः साध्यत्वेन किम् अन्वेति ?

- 1) यागादिः |
 2) स्वर्गादिफलम् |
 3) प्रयाजाद्यङ्गजातम् |
 4) इतिकर्तव्यता |

Ques # :82

अर्थसंग्रहस्य केन दर्शनेन सम्बन्धः अस्ति -

- 1) उत्तरमीमांसया |
 2) पूर्वमीमांसया |
 3) सांख्येन |
 4) योगेन |

अर्थसंग्रहस्य केन दर्शनेन सम्बन्धः अस्ति -

- 1) उत्तरमीमांसया |
- 2) पूर्वमीमांसया |
- 3) सांख्येन |
- 4) योगेन |

Ques # :83

चित्तभूमिषु तमोगुणप्रधाना अवस्था अस्ति -

- 1) क्षिप्तावस्था |
- 2) विक्षिप्तावस्था |
- 3) निरुद्धावस्था |
- 4) मूढावस्था |

चित्तभूमिषु तमोगुणप्रधाना अवस्था अस्ति -

- 1) क्षिप्तावस्था |
- 2) विक्षिप्तावस्था |
- 3) निरुद्धावस्था |
- 4) मूढावस्था |

Ques # :84

चित्तभूमिषु सांसारिकमनुष्याणां का अवस्था भवति -

- 1) एकाग्रावस्था |
- 2) निरुद्धावस्था |
- 3) क्षिप्तावस्था |
- 4) मूढावस्था |

चित्तभूमिषु सांसारिकमनुष्याणां का अवस्था भवति -

- 1) एकाग्रावस्था |
- 2) निरुद्धावस्था |
- 3) क्षिप्तावस्था |
- 4) मूढावस्था |

Ques # :85

योगसूत्रेषु चित्तवृत्तयः मुख्यतः कतिषु भागेषु विभक्ताः ?

- 1) सप्त |
- 2) दश |
- 3) पञ्च |
- 4) अष्ट |

योगसूत्रेषु चित्तवृत्तयः मुख्यतः कतिषु भागेषु विभक्ताः ?

- 1) सप्त |
- 2) दश |

- 3) पञ्च |
- 4) अष्ट |

Ques # :86

चित्तवृत्तिषु विपर्ययवृत्तेः परिभाषा अस्ति -

- 1) मिथ्याज्ञानमतद्रूपप्रतिष्ठम् |
- 2) शब्दज्ञानानुपातीवस्तुशून्यम् |
- 3) अभावप्रत्ययालम्बनम् |
- 4) अनुभूतिविषयासंप्रमोषः |

चित्तवृत्तिषु विपर्ययवृत्तेः परिभाषा अस्ति -

- 1) मिथ्याज्ञानमतद्रूपप्रतिष्ठम् |
- 2) शब्दज्ञानानुपातीवस्तुशून्यम् |
- 3) अभावप्रत्ययालम्बनम् |
- 4) अनुभूतिविषयासंप्रमोषः |

Ques # :87

पातञ्जलयोगसूत्रे ईश्वरः कथितः

- 1) इन्द्रियैः अपरामृष्टः |
- 2) क्लेशैः अपरामृष्टः |
- 3) चित्तवृत्तिभिः अपरामृष्टः |
- 4) अज्ञानेन अपरामृष्टः |

पातञ्जलयोगसूत्रे ईश्वरः कथितः

- 1) इन्द्रियैः अपरामृष्टः |
- 2) क्लेशैः अपरामृष्टः |
- 3) चित्तवृत्तिभिः अपरामृष्टः |
- 4) अज्ञानेन अपरामृष्टः |

Ques # :88

योगसूत्रानुसारं ईश्वरस्य वाचकः अस्ति

- 1) प्रकाशः |
- 2) धर्मः |
- 3) वैराग्यः |
- 4) प्रणवः |

योगसूत्रानुसारं ईश्वरस्य वाचकः अस्ति

- 1) प्रकाशः |
- 2) धर्मः |
- 3) वैराग्यः |
- 4) प्रणवः |

Ques # :89

समाधिलाभः कस्मात् भवति?

- 1) स्वाध्यायात् |
- 2) संतोषात् |
- 3) शौचात् |
- 4) ईश्वरप्रणिधानात् |

समाधिलाभः कस्मात् भवति?

- 1) स्वाध्यायात् |
- 2) संतोषात् |
- 3) शौचात् |
- 4) ईश्वरप्रणिधानात् |

Ques # :90

अस्तेयप्रतिष्ठायां किं फलं भवति?

- 1) वीर्यलाभः |
- 2) क्रियाफलाश्रयत्वम् |
- 3) सर्वरत्नोपस्थानम् |
- 4) जन्मकथन्तासम्बोधः |

अस्तेयप्रतिष्ठायां किं फलं भवति?

- 1) वीर्यलाभः |
- 2) क्रियाफलाश्रयत्वम् |
- 3) सर्वरत्नोपस्थानम् |
- 4) जन्मकथन्तासम्बोधः |

Ques # :91

योगसूत्रानुसारेण कैवल्यं भवति -

- 1) पुरुषार्थशून्यता |
- 2) गुणशून्यता |
- 3) स्वरूपशून्यता |
- 4) पुरुषार्थशून्यानां गुणानां स्वरूपप्रतिष्ठा |

योगसूत्रानुसारेण कैवल्यं भवति -

- 1) पुरुषार्थशून्यता |
- 2) गुणशून्यता |
- 3) स्वरूपशून्यता |
- 4) पुरुषार्थशून्यानां गुणानां स्वरूपप्रतिष्ठा |

Ques # :92

बौद्धमते सतः लक्षणं किम् -

- 1) अर्थक्रियाकारित्वम् |

- 2) सत्यत्त्वम् ।
- 3) अस्तित्त्वम् ।
- 4) मिथ्यात्त्वम् ।

बौद्धमते सतः लक्षणं किम् -

- 1) अर्थक्रियाकारित्वम् ।
- 2) सत्यत्त्वम् ।
- 3) अस्तित्त्वम् ।
- 4) मिथ्यात्त्वम् ।

Ques # :93

माध्यमिकमतानुयायिनः बौद्धाः कस्य वादस्य पोषकाः ?

- 1) बाह्यार्थशून्यवादस्य ।
- 2) सर्वशून्यवादस्य ।
- 3) बाह्यार्थानुमेयवादस्य ।
- 4) बाह्यार्थप्रत्यक्षवादस्य ।

माध्यमिकमतानुयायिनः बौद्धाः कस्य वादस्य पोषकाः ?

- 1) बाह्यार्थशून्यवादस्य ।
- 2) सर्वशून्यवादस्य ।
- 3) बाह्यार्थानुमेयवादस्य ।
- 4) बाह्यार्थप्रत्यक्षवादस्य ।

Ques # :94

हीनयानमतस्य एकः भेदः अस्ति

- 1) माध्यमिकशून्यवादः ।
- 2) सौत्रान्तिकः ।
- 3) योगाचारः ।
- 4) सर्वशून्यवादः ।

हीनयानमतस्य एकः भेदः अस्ति

- 1) माध्यमिकशून्यवादः ।
- 2) सौत्रान्तिकः ।
- 3) योगाचारः ।
- 4) सर्वशून्यवादः ।

Ques # :95

प्रसंगविपर्ययः किमुच्यते?

- 1) सद्भ्यः सतःसिद्धिः ।
- 2) असद्भ्यःअसतःसिद्धिः ।
- 3) असद्भ्यःसतःसिद्धिः ।
- 4) सद्भ्यःअसतःसिद्धिः ।

प्रसंगविपर्ययः किमुच्यते?

- 1) सद्भ्यः सतःसिद्धिः |
- 2) असद्भ्यःअसतःसिद्धिः |
- 3) असद्भ्यःसतःसिद्धिः |
- 4) सद्भ्यःअसतःसिद्धिः |

Ques # :96

बौद्धमते स्कन्धः कतिविधः -

- 1) द्विविधः |
- 2) त्रिविधः |
- 3) चतुर्विधः |
- 4) पञ्चविधः |

बौद्धमते स्कन्धः कतिविधः -

- 1) द्विविधः |
- 2) त्रिविधः |
- 3) चतुर्विधः |
- 4) पञ्चविधः |

Ques # :97

आर्हत्-दर्शने सम्यग्दर्शनम् किम् उच्यते ?

- 1) तत्त्वार्थं श्रद्धा |
- 2) नेत्रयोः सम्यगुपयोगः |
- 3) ज्ञानेन्द्रियाणां सम्यक्क्रियाकारित्वम् |
- 4) सत्यदर्शनम् |

आर्हत्-दर्शने सम्यग्दर्शनम् किम् उच्यते ?

- 1) तत्त्वार्थं श्रद्धा |
- 2) नेत्रयोः सम्यगुपयोगः |
- 3) ज्ञानेन्द्रियाणां सम्यक्क्रियाकारित्वम् |
- 4) सत्यदर्शनम् |

Ques # :98

जैनमते पुद्गलाः भवन्ति

- 1) स्पर्शवन्तः |
- 2) रसवन्तः |
- 3) गन्धवन्तः |
- 4) स्पर्शरसगन्धवर्णवन्तः |

जैनमते पुद्गलाः भवन्ति

- 1) स्पर्शवन्तः |
- 2) रसवन्तः |
- 3)

गन्धवन्तः |

4) स्पर्शरसगन्धवर्णवन्तः |

Ques # :99

आर्हत्-दर्शने पञ्चमहाव्रतेषु अपरिग्रहस्य भावना अस्ति -

- 1) परिग्रहस्य न्यूनता |
- 2) परिग्रहस्य शून्यता |
- 3) ज्ञानेन्द्रियाणां स्व-स्वविषयेषु रागद्वेषाभावता |
- 4) अनावश्यकस्य त्याज्यता |

आर्हत्-दर्शने पञ्चमहाव्रतेषु अपरिग्रहस्य भावना अस्ति -

- 1) परिग्रहस्य न्यूनता |
- 2) परिग्रहस्य शून्यता |
- 3) ज्ञानेन्द्रियाणां स्व-स्वविषयेषु रागद्वेषाभावता |
- 4) अनावश्यकस्य त्याज्यता |

Ques # :100

अर्थसंग्रहस्य लेखकोऽस्ति-

- 1) जैमिनिः |
- 2) शबरस्वामी |
- 3) लौगाक्षिभास्करः |
- 4) कुमारिलभट्टः |

अर्थसंग्रहस्य लेखकोऽस्ति-

- 1) जैमिनिः |
- 2) शबरस्वामी |
- 3) लौगाक्षिभास्करः |
- 4) कुमारिलभट्टः |

Ques # :101

महाभाष्यानुसारेण ' शब्दस्य' परिभाषा अस्ति -

- 1) गौरित्यादिद्रव्यःशब्दः |
- 2) चेष्टारूपक्रिया शब्दः |
- 3) शुक्लनीलपीतादिरूपः गुणःशब्दः |
- 4) प्रतीतपदार्थको ध्वनिः शब्दः |

महाभाष्यानुसारेण ' शब्दस्य' परिभाषा अस्ति -

- 1) गौरित्यादिद्रव्यःशब्दः |
- 2) चेष्टारूपक्रिया शब्दः |
- 3) शुक्लनीलपीतादिरूपः गुणःशब्दः |
- 4) प्रतीतपदार्थको ध्वनिः शब्दः |

Ques # :102

व्याकरणाध्ययनस्य उद्देश्येषु 'रक्षा' उद्देश्यस्य अर्थ अस्ति -

- 1) लोपागमवर्णविकाराणां ज्ञानेन वेदानां रक्षा ।
- 2) वेदानां व्याकरणस्य रक्षा ।
- 3) वेदेषु प्रतिपादितस्य ज्ञानस्य रक्षा ।
- 4) वेदग्रन्थानां रक्षा ।

व्याकरणाध्ययनस्य उद्देश्येषु 'रक्षा' उद्देश्यस्य अर्थ अस्ति -

- 1) लोपागमवर्णविकाराणां ज्ञानेन वेदानां रक्षा ।
- 2) वेदानां व्याकरणस्य रक्षा ।
- 3) वेदेषु प्रतिपादितस्य ज्ञानस्य रक्षा ।
- 4) वेदग्रन्थानां रक्षा ।

Ques # :103

षट्सु वेदांगेषु प्रधानवेदांगः वर्तते-

- 1) ज्योतिष् ।
- 2) शिक्षा ।
- 3) व्याकरणम् ।
- 4) कल्पः ।

षट्सु वेदांगेषु प्रधानवेदांगः वर्तते-

- 1) ज्योतिष् ।
- 2) शिक्षा ।
- 3) व्याकरणम् ।
- 4) कल्पः ।

Ques # :104

'पस्पशः' शब्दस्य अर्थः विद्यते ?

- 1) प्रस्तावना ।
- 2) उपसंहारः ।
- 3) निष्कर्षः ।
- 4) व्याख्या ।

'पस्पशः' शब्दस्य अर्थः विद्यते ?

- 1) प्रस्तावना ।
- 2) उपसंहारः ।
- 3) निष्कर्षः ।
- 4) व्याख्या ।

Ques # :105

असन्देहार्थं चाध्येयं व्याकरणम्' इत्यस्य अभिप्राय अस्ति-

- 1) मन्त्रार्थज्ञाने असन्देहार्थम् ।
- 2) देवताज्ञाने असन्देहार्थम् ।

- 3) छन्दसः ज्ञाने असन्देहार्थम् ।
- 4) स्वरतो वर्णतो वा निर्दुष्टशब्दस्य ज्ञानार्थम् ।

असन्देहार्थं चाध्येयं व्याकरणम्' इत्यस्य अभिप्राय अस्ति-

- 1) मन्त्रार्थज्ञाने असन्देहार्थम् ।
- 2) देवताज्ञाने असन्देहार्थम् ।
- 3) छन्दसः ज्ञाने असन्देहार्थम् ।
- 4) स्वरतो वर्णतो वा निर्दुष्टशब्दस्य ज्ञानार्थम् ।

Ques # :106

'भवामि' इत्यत्र दीर्घविधायकं सूत्रमस्ति ?

- 1) अकः सवर्णे दीर्घः ।
- 2) अचो ङिति ।
- 3) अतो दीर्घो यञि ।
- 4) अतो येयः ।

'भवामि' इत्यत्र दीर्घविधायकं सूत्रमस्ति ?

- 1) अकः सवर्णे दीर्घः ।
- 2) अचो ङिति ।
- 3) अतो दीर्घो यञि ।
- 4) अतो येयः ।

Ques # :107

' पञ्चमी भयेन' इति सूत्रस्य केन समासेन सम्बन्धः

- 1) द्वन्द्वेन ।
- 2) तत्पुरुषेण ।
- 3) कर्मधारयेन ।
- 4) बहुव्रीहिना ।

' पञ्चमी भयेन' इति सूत्रस्य केन समासेन सम्बन्धः

- 1) द्वन्द्वेन ।
- 2) तत्पुरुषेण ।
- 3) कर्मधारयेन ।
- 4) बहुव्रीहिना ।

Ques # :108

आत्मनेपदे लिङ्गलकारे 'झ' स्थाने कः आदेशः भवति ?

- 1) अट् ।
- 2) अन्ति ।
- 3) रन् ।
- 4) अत् ।

आत्मनेपदे लिङ्गलकारे 'झ' स्थाने कः आदेशः भवति ?

- 1) अट् |
- 2) अन्ति |
- 3) रन् |
- 4) अत् |

Ques # :109

'आतो ङितः ' इत्यस्यार्थः विद्यते ?

- 1) इणः परो य इट् स्यात् |
- 2) लोडुत्तमस्य एत ऐ स्यात् |
- 3) लोट एकारस्य आम् स्यात् |
- 4) अतः परस्य ङिताम् आकारस्य इय् स्यात् |

'आतो ङितः ' इत्यस्यार्थः विद्यते ?

- 1) इणः परो य इट् स्यात् |
- 2) लोडुत्तमस्य एत ऐ स्यात् |
- 3) लोट एकारस्य आम् स्यात् |
- 4) अतः परस्य ङिताम् आकारस्य इय् स्यात् |

Ques # :110

व्याकरणस्य परिभाषा अस्ति-

- 1) व्याक्रियन्ते शब्देन इति व्याकरणम् |
- 2) व्याक्रियन्ते सूत्रेण इति व्याकरणम् |
- 3) व्याक्रियन्ते वृत्तिभिः इति व्याकरणम् |
- 4) व्याक्रियन्ते शब्दा अनेनेति व्याकरणम् |

व्याकरणस्य परिभाषा अस्ति-

- 1) व्याक्रियन्ते शब्देन इति व्याकरणम् |
- 2) व्याक्रियन्ते सूत्रेण इति व्याकरणम् |
- 3) व्याक्रियन्ते वृत्तिभिः इति व्याकरणम् |
- 4) व्याक्रियन्ते शब्दा अनेनेति व्याकरणम् |

Ques # :111

'द्विगुश्च' इति सूत्रेण कस्य समासस्य निर्देशो भवति :-

- 1) तत्पुरुषः |
- 2) अव्ययीभावः |
- 3) बहुव्रीहिः |
- 4) द्वन्द्वः |

'द्विगुश्च' इति सूत्रेण कस्य समासस्य निर्देशो भवति :-

- 1) तत्पुरुषः |
- 2) अव्ययीभावः |
- 3) बहुव्रीहिः |

4) द्वन्द्वः।

Ques # :112

'कन्यायाः कनीन च' इति सूत्रेण प्रत्ययो विधीयते-

- 1) ढक् ।
- 2) अण् ।
- 3) यत् ।
- 4) क्यप् ।

'कन्यायाः कनीन च' इति सूत्रेण प्रत्ययो विधीयते-

- 1) ढक् ।
- 2) अण् ।
- 3) यत् ।
- 4) क्यप् ।

Ques # :113

प्रायेणोत्तरपदप्रधानः समासः अस्ति--

- 1) केवलसमासः ।
- 2) अव्ययीभावः समासः ।
- 3) तत्पुरुषः समासः ।
- 4) बहुव्रीहिः समासः ।

प्रायेणोत्तरपदप्रधानः समासः अस्ति--

- 1) केवलसमासः ।
- 2) अव्ययीभावः समासः ।
- 3) तत्पुरुषः समासः ।
- 4) बहुव्रीहिः समासः ।

Ques # :114

'निर्मक्षिकम्' पदस्य समासविग्रहः स्यात्-

- 1) निर्गताः मक्षिकाः यस्मात् सः ।
- 2) नास्ति मक्षिकाः यस्य सः ।
- 3) मक्षिकाणाम् अभावः ।
- 4) मक्षिका अपि नास्ति यस्मिन् तत् ।

'निर्मक्षिकम्' पदस्य समासविग्रहः स्यात्-

- 1) निर्गताः मक्षिकाः यस्मात् सः ।
- 2) नास्ति मक्षिकाः यस्य सः ।
- 3) मक्षिकाणाम् अभावः ।
- 4) मक्षिका अपि नास्ति यस्मिन् तत् ।

Ques # :115

'भू' धातोः लोट् लकारे मध्यम पुरुष द्विवचने रूपं भविष्यति-

- 1) बभूवथुः ।
- 2) बभुवथूः ।
- 3) बभुवतु ।
- 4) बभुवतूः ।

'भू' धातोः लोट् लकारे मध्यम पुरुष द्विवचने रूपं भविष्यति-

- 1) बभूवथुः ।
- 2) बभुवथूः ।
- 3) बभुवतु ।
- 4) बभुवतूः ।

Ques # :116

'भू' धातोः लोट् लकारे प्रथम पुरुषस्य एकवचनस्य रूपं स्यात् -

- 1) भवन्तु ।
- 2) भवतात् ।
- 3) भवताम् ।
- 4) भावथात् ।

'भू' धातोः लोट् लकारे प्रथम पुरुषस्य एकवचनस्य रूपं स्यात् -

- 1) भवन्तु ।
- 2) भवतात् ।
- 3) भवताम् ।
- 4) भावथात् ।

Ques # :117

'एध्' धातोः विधिलिङ्गलकारे प्रथमपुरुषस्य द्विवचने रूपमस्ति -

- 1) ऐधेताम् ।
- 2) एधेताम् ।
- 3) एधेयाताम् ।
- 4) ऐधिषाताम् ।

'एध्' धातोः विधिलिङ्गलकारे प्रथमपुरुषस्य द्विवचने रूपमस्ति -

- 1) ऐधेताम् ।
- 2) एधेताम् ।
- 3) एधेयाताम् ।
- 4) ऐधिषाताम् ।

Ques # :118

आशीर्लिङ्गलकारे मध्यमपुरुषस्य द्विवचने भूधातोः रूपं किम्-

- 1) भूयास्ताम् ।
- 2) भूयास्तम् ।
- 3) भूयास्व ।

4) भूयास्त |

आशीर्लिङ्गलकारे मध्यमपुरुषस्य द्विवचने भूधातोः रूपं किम्-

- 1) भूयास्ताम् |
- 2) भूयास्तम् |
- 3) भूयास्व |
- 4) भूयास्त |

Ques # :119

'पोरदुपधात्' सूत्रेण प्राप्तः शब्दः वर्तते-

- 1) लभ्यम् |
- 2) लब्धम् |
- 3) लब्धुम् |
- 4) लब्धितम् |

'पोरदुपधात्' सूत्रेण प्राप्तः शब्दः वर्तते-

- 1) लभ्यम् |
- 2) लब्धम् |
- 3) लब्धुम् |
- 4) लब्धितम् |

Ques # :120

'गर्गादिभ्यो यञ्' सूत्रेण निष्पन्नः शब्दः अस्ति-

- 1) गर्गाः |
- 2) गार्ग्यः |
- 3) गार्ग्यायणः |
- 4) दाक्षिः |

'गर्गादिभ्यो यञ्' सूत्रेण निष्पन्नः शब्दः अस्ति-

- 1) गर्गाः |
- 2) गार्ग्यः |
- 3) गार्ग्यायणः |
- 4) दाक्षिः |

Ques # :121

लघुकौमुद्यां 'स्त्रीभ्यो ढक्' सूत्रेण प्रतिपादितः शब्दः अस्ति-

- 1) वैन्तेयः |
- 2) रैवतिकः |
- 3) नादेयम् |
- 4) माहेयम् |

लघुकौमुद्यां 'स्त्रीभ्यो ढक्' सूत्रेण प्रतिपादितः शब्दः अस्ति-

- 1) वैन्तेयः |

- 2) रैवतिकः |
- 3) नादेयम् |
- 4) माहेयम् |

Ques # :122

'केशाद् वोऽन्यतरस्याम्' सूत्रनिष्पादितः शब्दः अस्ति -

- 1) केशी |
- 2) केशिकः |
- 3) केशवः |
- 4) केशवान् |

'केशाद् वोऽन्यतरस्याम्' सूत्रनिष्पादितः शब्दः अस्ति -

- 1) केशी |
- 2) केशिकः |
- 3) केशवः |
- 4) केशवान् |

Ques # :123

'मनस् + ईषा' इत्यस्मिन् टिसंज्ञकः अस्ति-

- 1) अन् |
- 2) अस् |
- 3) आ |
- 4) ई |

'मनस् + ईषा' इत्यस्मिन् टिसंज्ञकः अस्ति-

- 1) अन् |
- 2) अस् |
- 3) आ |
- 4) ई |

Ques # :124

'नर्तकी' शब्दे स्त्रीप्रत्ययः अस्ति-

- 1) डीष् |
- 2) डीप् |
- 3) डीन् |
- 4) क्तिन् |

'नर्तकी' शब्दे स्त्रीप्रत्ययः अस्ति-

- 1) डीष् |
- 2) डीप् |
- 3) डीन् |
- 4) क्तिन् |

Ques # :125

निम्नलिखितेषु नदीसंज्ञकः शब्द वर्तते-

- 1) नर्तकी |
- 2) कुमारी |
- 3) गौरी(पार्वती) |
- 4) तरुणी |

निम्नलिखितेषु नदीसंज्ञकः शब्द वर्तते-

- 1) नर्तकी |
- 2) कुमारी |
- 3) गौरी(पार्वती) |
- 4) तरुणी |

Ques # :126

शुद्धवाक्यमस्ति-

- 1) मुनित्रयाय नमस्कृत्य |
- 2) मुनित्रयान् नमस्कृत्य |
- 3) मुनित्रयेभ्यः नमस्कृत्य |
- 4) मुनित्रयं नमस्कृत्य |

शुद्धवाक्यमस्ति-

- 1) मुनित्रयाय नमस्कृत्य |
- 2) मुनित्रयान् नमस्कृत्य |
- 3) मुनित्रयेभ्यः नमस्कृत्य |
- 4) मुनित्रयं नमस्कृत्य |

Ques # :127

'ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति' इत्यस्मिन् वाक्ये कर्मप्रवर्तकं सूत्रमस्ति-

- 1) तथायुक्तं चानीप्सितम् |
- 2) अकथितं च |
- 3) कर्मप्रवचनीयाः |
- 4) कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीया |

'ग्रामं गच्छन् तृणं स्पृशति' इत्यस्मिन् वाक्ये कर्मप्रवर्तकं सूत्रमस्ति-

- 1) तथायुक्तं चानीप्सितम् |
- 2) अकथितं च |
- 3) कर्मप्रवचनीयाः |
- 4) कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीया |

Ques # :128

'महानसं गत्वा तण्डुलानोदनं पचति' इत्यस्मिन् वाक्ये अकथितं कर्म अस्ति-

- 1) महानसं |
- 2) तण्डुलान् |
- 3) ओदनम् |
- 4) पचनम् |

'महानसं गत्वा तण्डुलानोदनं पचति' इत्यस्मिन् वाक्ये अकथितं कर्म अस्ति-

- 1) महानसं |
- 2) तण्डुलान् |
- 3) ओदनम् |
- 4) पचनम् |

Ques # :129

'अपवर्गे तृतीया' इत्यस्मिन् सूत्रे 'अपवर्गे' पदस्य अर्थ अस्ति -

- 1) मोक्षे |
- 2) निकृष्टे वर्गे |
- 3) वर्जितवर्गे |
- 4) फलप्राप्तौ |

'अपवर्गे तृतीया' इत्यस्मिन् सूत्रे 'अपवर्गे' पदस्य अर्थ अस्ति -

- 1) मोक्षे |
- 2) निकृष्टे वर्गे |
- 3) वर्जितवर्गे |
- 4) फलप्राप्तौ |

Ques # :130

'हेतौ' इति सूत्रानुसारेण क्रियाहेतोः उदाहरणमस्ति-

- 1) दंडेन घटः |
- 2) पुण्येन गौरः |
- 3) पुण्येन दृष्टो हरिः |
- 4) अध्ययनेन वसति |

'हेतौ' इति सूत्रानुसारेण क्रियाहेतोः उदाहरणमस्ति-

- 1) दंडेन घटः |
- 2) पुण्येन गौरः |
- 3) पुण्येन दृष्टो हरिः |
- 4) अध्ययनेन वसति |

Ques # :131

'स्पृहेरीप्सितः' सूत्रानुसारेण शुद्धवाक्यं भविष्यति-

- 1) पुष्पेषु स्पृहयति |
- 2) पुष्पाणि स्पृहयति |

- 3) पुष्पाणां स्पृहयति ।
- 4) पुष्पेभ्यःस्पृहयति ।

'स्पृहेरीप्सितः' सूत्रानुसारेण शुद्धवाक्यं भविष्यति-

- 1) पुष्पेषु स्पृहयति ।
- 2) पुष्पाणि स्पृहयति ।
- 3) पुष्पाणां स्पृहयति ।
- 4) पुष्पेभ्यःस्पृहयति ।

Ques # :132

'क्रुध्-द्रुहोरुपसृष्टयोःकर्म' सूत्रानुसारेण शुद्धवाक्यं चिनुत-

- 1) क्रूराय अभिक्रुध्यति ।
- 2) क्रूरे अभिक्रुध्यति ।
- 3) क्रूरम् अभिक्रुध्यति ।
- 4) क्रूरात् अभिक्रुध्यति ।

'क्रुध्-द्रुहोरुपसृष्टयोःकर्म' सूत्रानुसारेण शुद्धवाक्यं चिनुत-

- 1) क्रूराय अभिक्रुध्यति ।
- 2) क्रूरे अभिक्रुध्यति ।
- 3) क्रूरम् अभिक्रुध्यति ।
- 4) क्रूरात् अभिक्रुध्यति ।

Ques # :133

'यवेभ्यो गां वारयति ' इत्यस्मिन् वाक्ये कारकसूत्रं प्रवृत्तम्-

- 1) स्पृहेरीप्सितः ।
- 2) वारणार्थानामीप्सितः ।
- 3) विभाषा गुणेऽस्त्रियाम् ।
- 4) तथायुक्तं चानीप्सितम् ।

'यवेभ्यो गां वारयति ' इत्यस्मिन् वाक्ये कारकसूत्रं प्रवृत्तम्-

- 1) स्पृहेरीप्सितः ।
- 2) वारणार्थानामीप्सितः ।
- 3) विभाषा गुणेऽस्त्रियाम् ।
- 4) तथायुक्तं चानीप्सितम् ।

Ques # :134

' ब्रह्मणः प्रजाः प्रजायन्ते ' इत्यत्र पञ्चमीविधायकं सूत्रं किम् -

- 1) जनिकर्तुः प्रकृतिः ।
- 2) भुवः प्रभवः ।
- 3) आख्यातोपयोगे ।
- 4) अपपरी वर्जने ।

' ब्रह्मणः प्रजाः प्रजायन्ते ' इत्यत्र पञ्चमीविधायकं सूत्रं किम् -

- 1) जनिकर्तुः प्रकृतिः ।
- 2) भुवः प्रभवः ।
- 3) आख्यातोपयोगे ।
- 4) अपपरी वर्जने ।

Ques # :135

'गोषु दुह्यमानासु गतः' वाक्ये प्रवृत्तं सूत्रमस्ति-

- 1) निमित्तात्कर्मयोगे ।
- 2) सप्तम्यधिकरणे च ।
- 3) सप्तम्यपञ्चम्यौ कारकमध्ये ।
- 4) यस्य च भावेन भावलक्षणम् ।

'गोषु दुह्यमानासु गतः' वाक्ये प्रवृत्तं सूत्रमस्ति-

- 1) निमित्तात्कर्मयोगे ।
- 2) सप्तम्यधिकरणे च ।
- 3) सप्तम्यपञ्चम्यौ कारकमध्ये ।
- 4) यस्य च भावेन भावलक्षणम् ।

Ques # :136

'अलम्मल्लो मल्लाय ' इत्यत्र ' मल्लाय ' शब्दे चतुर्थीविभक्तिः अभवत् ?

- 1) चतुर्थी सम्प्रदाने ।
- 2) श्लाघननुङ्स्थाशपां जीप्स्यमानः ।।
- 3) अलमिति पर्याप्त्यर्थग्रहणम् ।
- 4) न लोकाव्ययनिष्ठाखलर्थतृनाम् ।

'अलम्मल्लो मल्लाय ' इत्यत्र ' मल्लाय ' शब्दे चतुर्थीविभक्तिः अभवत् ?

- 1) चतुर्थी सम्प्रदाने ।
- 2) श्लाघननुङ्स्थाशपां जीप्स्यमानः ।।
- 3) अलमिति पर्याप्त्यर्थग्रहणम् ।
- 4) न लोकाव्ययनिष्ठाखलर्थतृनाम् ।

Ques # :137

" षष्ठी शेषे " इत्यस्मिन् सूत्रे शेषे पदस्य अभिप्राय अस्ति -

- 1) स्वस्वामिभावसम्बन्धः ।।
- 2) जातिव्यक्तिसम्बन्धः ।
- 3) साध्यसाधकसम्बन्धः ।
- 4) गुणगुणीसम्बन्धः ।

" षष्ठी शेषे " इत्यस्मिन् सूत्रे शेषे पदस्य अभिप्राय अस्ति -

- 1) स्वस्वामिभावसम्बन्धः ।।
- 2) जातिव्यक्तिसम्बन्धः ।
- 3) साध्यसाधकसम्बन्धः ।
- 4) गुणगुणीसम्बन्धः ।

Ques # :138

' एकः शब्दः सम्यग्ज्ञातः शास्त्रान्वितः सुप्रयुक्तः स्वर्गे लोके कामधुग्भवति ' इति कुत्रोक्तम् -

- 1) महाभाष्ये |
- 2) काशिकायाम् |
- 3) वाक्यपदीये |
- 4) सिद्धान्तकौमुद्याम् |

' एकः शब्दः सम्यग्ज्ञातः शास्त्रान्वितः सुप्रयुक्तः स्वर्गे लोके कामधुग्भवति ' इति कुत्रोक्तम् -

- 1) महाभाष्ये |
- 2) काशिकायाम् |
- 3) वाक्यपदीये |
- 4) सिद्धान्तकौमुद्याम् |

Ques # :139

' अवेस्ता ' भाषा भारोपीयपरिवारस्य कया शाखया सम्बद्धास्ति -

- 1) भारत - ईरानीशाखया |
- 2) ग्रीकशाखया |
- 3) भारत - जर्मनिकशाखया |
- 4) केल्टिकशाखया |

' अवेस्ता ' भाषा भारोपीयपरिवारस्य कया शाखया सम्बद्धास्ति -

- 1) भारत - ईरानीशाखया |
- 2) ग्रीकशाखया |
- 3) भारत - जर्मनिकशाखया |
- 4) केल्टिकशाखया |

Ques # :140

' प्रकृतः संस्कृतास्तु विकृतिः प्राकृती मता ' प्राकृतप्रसंगे कस्याभिमतमिदम् ?

- 1) मार्कण्डेयस्य |
- 2) हेमचन्द्रस्य |
- 3) वासुदेवस्य |
- 4) लक्ष्मीधरस्य |

' प्रकृतः संस्कृतास्तु विकृतिः प्राकृती मता ' प्राकृतप्रसंगे कस्याभिमतमिदम् ?

- 1) मार्कण्डेयस्य |
- 2) हेमचन्द्रस्य |
- 3) वासुदेवस्य |
- 4) लक्ष्मीधरस्य |

Ques # :141

भाषाणाम् आकृतिमूलकं वर्गीकरणम् अस्ति -

- 1) वाक्यपदरचनाधारितम् |
- 2) वर्णप्रातिपदिकरचनाधारितम् |
- 3) प्रश्लिष्टाश्लिष्टरचनाधारितम् |
- 4) व्यक्ताव्यक्तयोगाधारितम् |

भाषाणाम् आकृतिमूलकं वर्गीकरणम् अस्ति -

- 1) वाक्यपदरचनाधारितम् |
- 2) वर्णप्रातिपदिकरचनाधारितम् |
- 3) प्रश्लिष्टाश्लिष्टरचनाधारितम् |
- 4) व्यक्ताव्यक्तयोगाधारितम् |

Ques # :142

अयोगात्मकभाषायाः उत्तमोदाहरणमस्ति -

- 1) चैरोकी भाषा |
- 2) जुलू भाषा |
- 3) चीनी भाषा |
- 4) संथाली भाषा |

अयोगात्मकभाषायाः उत्तमोदाहरणमस्ति -

- 1) चैरोकी भाषा |
- 2) जुलू भाषा |
- 3) चीनी भाषा |
- 4) संथाली भाषा |

Ques # :143

सूडानी भाषापरिवारस्य भाषाः सन्ति मूलतः

- 1) संयोगात्मिकाः |
- 2) प्रश्लिष्ट योगात्मिकाः |
- 3) अयोगात्मिकाः |
- 4) श्लिष्टयोगात्मिकाः |

सूडानी भाषापरिवारस्य भाषाः सन्ति मूलतः

- 1) संयोगात्मिकाः |
- 2) प्रश्लिष्ट योगात्मिकाः |
- 3) अयोगात्मिकाः |
- 4) श्लिष्टयोगात्मिकाः |

Ques # :144

संस्कृतध्वनिषु अर्धस्वराः सन्ति -

- 1) श्, ष्, स् ह |
- 2) य्, व् |
- 3) घ्, ढ्, घ्, ष्, |

4) ख्, फ्, छ्, ठ्, थ्।

संस्कृतध्वनिषु अर्धस्वराः सन्ति -

1) श्, ष्, स्, ह्।

2) य्, व्।

3) घ्, ढ्, ण्, ष्, ।

4) ख्, फ्, छ्, ठ्, थ्।

Ques # :145

पार्श्विकव्यंजनमस्ति ?

1) य्।

2) र्।

3) ल्।

4) व्।

पार्श्विकव्यंजनमस्ति ?

1) य्।

2) र्।

3) ल्।

4) व्।

Ques # :146

ग्रिमनियमे मूलभारोपीयभाषायाः घोषाल्पप्राणध्वनयः जर्मनिकभाषासु कथं परिवर्तन्ति ?

1) घोषमहाप्राणध्वनिषु।

2) अघोषमहाप्राणध्वनिषु।

3) अघोषाल्पप्राणध्वनिषु।

4) सघोषाल्पप्राणध्वनिषु।

ग्रिमनियमे मूलभारोपीयभाषायाः घोषाल्पप्राणध्वनयः जर्मनिकभाषासु कथं परिवर्तन्ति ?

1) घोषमहाप्राणध्वनिषु।

2) अघोषमहाप्राणध्वनिषु।

3) अघोषाल्पप्राणध्वनिषु।

4) सघोषाल्पप्राणध्वनिषु।

Ques # :147

पुरःप्रत्ययप्रधानभाषा का ?

1) बांटू।

2) संथाली।

3) तुर्की।

4) कन्नड़।

पुरःप्रत्ययप्रधानभाषा का ?

1) बांटू।

- 2) संधाली ।
- 3) तुर्की ।
- 4) कन्नड़ ।

Ques # :148

वाक्यस्य लक्षणमस्ति -

- 1) योग्यताकांक्षासन्निधियुतानां पदानां समुच्चयः वाक्यम् ।
- 2) सार्थकपदानां समूहः वाक्यम् ।
- 3) भावाभिव्यक्तिसामर्थ्यभूतानां पदानां समूहः वाक्यम् ।
- 4) विचाराभिव्यक्तिसामर्थ्यभूतानां पदानां समूहः वाक्यम् ।

वाक्यस्य लक्षणमस्ति -

- 1) योग्यताकांक्षासन्निधियुतानां पदानां समुच्चयः वाक्यम् ।
- 2) सार्थकपदानां समूहः वाक्यम् ।
- 3) भावाभिव्यक्तिसामर्थ्यभूतानां पदानां समूहः वाक्यम् ।
- 4) विचाराभिव्यक्तिसामर्थ्यभूतानां पदानां समूहः वाक्यम् ।

Ques # :149

' दधामि ' इति संस्कृतपदस्य मूलभारोपीयं रूपं ग्रासमाननियमानुसारं भवति -

- 1) धाधामि ।
- 2) धधामि ।
- 3) ददामि ।
- 4) दादामि ।

' दधामि ' इति संस्कृतपदस्य मूलभारोपीयं रूपं ग्रासमाननियमानुसारं भवति -

- 1) धाधामि ।
- 2) धधामि ।
- 3) ददामि ।
- 4) दादामि ।

Ques # :150

' भारोपीय - भाषा - परिवारः विश्वस्य सर्वप्रसिद्धः परिवार अस्ति ' यतो हि :-

- 1) सभ्यता - संस्कृति - साहित्यविकासदृष्ट्या समृद्धः अस्ति ।
- 2) सामाजिकदृष्ट्या प्रभावः अस्ति ।
- 3) दार्शनिकग्रन्थानां परम्परा अस्ति ।
- 4) आर्थिकविचारेषु समुन्नतः अस्ति ।

' भारोपीय - भाषा - परिवारः विश्वस्य सर्वप्रसिद्धः परिवार अस्ति ' यतो हि :-

- 1) सभ्यता - संस्कृति - साहित्यविकासदृष्ट्या समृद्धः अस्ति ।
- 2) सामाजिकदृष्ट्या प्रभावः अस्ति ।
- 3) दार्शनिकग्रन्थानां परम्परा अस्ति ।
- 4) आर्थिकविचारेषु समुन्नतः अस्ति ।

